

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування вищого навчального закладу)

Навчально-науковий інститут біології, хімії та біоресурсів
(назва інституту)

Кафедра хімії та експертизи харчової продукції
(назва кафедри)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор навчально-наукового інституту біології, хімії та біоресурсів

Рослан БЕСПАЛЬКО
«31» серпня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

Професійні та наукові комунікації в національному та багатомовному середовищі
(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова

(вказати: обов'язкова / вибіркова)

Освітньо-професійна
програма

«Експертиза та технології продуктів із субтропічної сировини»

(вказати назву ОПП)

Спеціальність

G13 «Харчові технології»

(вказати: код, назва)

Галузь знань

G «Інженерія, виробництво та будівництво»

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти

Другий (магістерський)

(вказати: перший бакалаврський/другий магістерський)

Навчально-науковий інститут біології, хімії та біоресурсів

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання

українська

(вказати: якою мовою читається дисципліна)

Чернівці 2026 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Професійні та наукові комунікації в національному та багатомовному середовищі» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Експертиза та технології продуктів із субтропічної сировини».

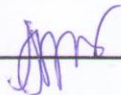
Розробники: *Халавка Юрій Богданович, доцент кафедри хімії та експертизи харчової продукції, д.х.н., доцент*

(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Викладачі: *Халавка Юрій Богданович, доцент кафедри хімії та експертизи харчової продукції, д.х.н., доцент*

(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Погоджено з гарантом ОП

Анастасія САЧКО

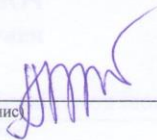
Затверджено на засіданні
кафедри

хімії та експертизи харчової продукції

Протокол № 1 від 27 серпня 2026 року

Завідувач кафедри

(підпис)

Анастасія САЧКО

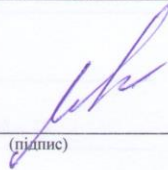
(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною радою *Навчально-науковий інституту біології, хімії та навчально-наукового інституту біоресурсів*

Протокол № 1 від 31 серпня 2026 року

Голова методичної ради

(підпис)

Галина МОСКАЛИК

(прізвище та ініціали)

1. Мета навчальної дисципліни

Розвинути у студентів уміння ефективної професійної комунікації у галузі харчових технологій в умовах національного та багатомовного середовища, сформувати компетентності міжкультурного спілкування, здатність застосовувати українську та англійську мови у фаховій взаємодії. Дисципліна також сприяє підготовці до складання іспиту на рівень володіння державною мовою (відповідно до вимог Постанови КМУ № 409 від 26.04.2017 та Положення про іспит на рівень володіння державною мовою).

Сформувати наступні компетентності:

ЗК 1. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

СК 2. Здатність планувати і виконувати наукові дослідження з урахуванням світових тенденцій науково-технічного розвитку галузі.

СК 5. Здатність презентувати та обговорювати результати наукових досліджень і проєктів.

2. Результати навчання

РН 1. Відшукувати, систематизувати та аналізувати науково-технічну інформацію з різних джерел для вирішення професійних та наукових завдань у сфері харчових технологій.

РН 7. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері харчових технологій, зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефаківців.

РН 8. Здійснювати захист інтелектуальної власності у сфері харчових технологій, виконувати відповідні патентні дослідження, готувати документи на отримання патентів на винаходи і корисні моделі.

РН 9. Вільно володіти державною та іноземною мовами для обговорення професійної діяльності, результатів досліджень та інновацій у сфері харчових технологій.

Студент після завершення курсу вміє:

- аналізувати особливості професійного дискурсу українською та англійською мовами;
- володіти термінологією галузі «Харчові технології», зокрема в частині сировини тропічного і субтропічного походження;
- будувати усне і письмове професійне висловлювання;
- застосовувати стратегії міжкультурної комунікації;
- адаптувати повідомлення до аудиторії та комунікативної ситуації;
- вести переговори, публічні виступи, ділове листування в україно- й англійськомовному середовищі;
- демонструвати рівень володіння державною мовою, достатній для професійної діяльності та складання іспиту на рівень володіння державною мовою.

3. Загальна інформація

Обсяг дисципліни: 3 кредити ЄКТС (90 годин).

З них: 30 годин практичних (семінарських) занять; 60 годин самостійної роботи здобувача.

Форма навчання	Рік	Семестр	Кредитів	Годин	Практичні	Самостійна робота	Вид підсумкового контролю
Денна	1 М	1	3	90	30	60	екзамен

Структура змісту навчальної дисципліни

№	Тема практичного заняття	Практ.	С.р.	Усього
Модуль 1				
1	Вступ. Комунікація у багатомовному середовищі. Тестування рівня англійської. Підготовка до іспиту на рівень володіння державною мовою (огляд вимог)	2	4	6
2	Порівняння українського та англійського професійного дискурсу	2	4	6
3	Мовленнєвий етикет у професійному середовищі. Рольові ігри	2	4	6
4	Презентація себе та свого фаху (Self-presentation) UA/EN	2	4	6
5	Ділове листування (структура, лист-запит, відповідь)	2	4	6
6	Резюме та мотиваційний лист (CV, Cover Letter)	2	4	6
7	Медіакомунікації. Професійний профіль LinkedIn (UA/EN)	2	4	6
Модуль 2				
8	Академічне письмо: тези, анотація, резюме, охоронні документи	2	4	6
9	Публічний виступ та презентація. Ораторські техніки	2	4	6
10	Рольова гра «Екскурсія лабораторією/виробництвом»	2	4	6

11	Аналіз наукових видань за фахом «Харчові технології»	2	4	6
12	Аналіз наукових текстів та патентів. Термінологія субтропічної сировини	2	4	6
13	Код-міксинг та професійна мова. Редагування текстів	2	4	6
14	Формування професійного іміджу. Мовна стратегія	2	4	6
15	Підсумковий семінар.	2	4	6
	РАЗОМ	30	60	90

4. Тематика практичних занять

1. Вступ до курсу. Комунікація у багатомовному середовищі. Тестування рівня володіння англійською мовою. Огляд вимог до іспиту на рівень володіння державною мовою. Обговорення понять «професійна комунікація», «багатомовність», «національний контекст». Практикум: аналіз прикладів з професійної практики харчових технологій.
2. Порівняння українського та англійського професійного дискурсу. Виявлення відмінностей у структурі текстів, стилі та етикеті. Робота з автентичними прикладами.
3. Мовленнєвий етикет у професійному середовищі. Українські традиції ввічливості та міжнародні стандарти. Рольові ігри: вітання, представлення, нетворкінг.
4. Презентація себе та свого фаху (проєкту, продукту, бізнесу). Практикум: підготовка та проведення короткої презентації українською та англійською мовами.
5. Ділове листування. Структура електронного листа, відмінності між українським та англійським варіантами. Практичні завдання: написання листа-запиту й відповіді.
6. Резюме та мотиваційний лист. Порівняння українського та англійського форматів. Практичне написання CV та Cover Letter.
7. Медіакомунікації та діловий стиль у цифровому середовищі. Практикум: створення професійного профілю LinkedIn (UA/EN).
8. Академічне письмо: тези, анотація, резюме. Аналіз текстів. Завдання: написати коротку англійську анотацію до української статті та навпаки.
9. Публічний виступ та презентація. Техніки ораторської майстерності. Практикум: міні-презентація з використанням візуальних матеріалів.
10. Рольова вправа «Екскурсія лабораторією/виробництвом».
11. Аналіз наукових видань за фахом «Харчові технології».
12. Аналіз наукових текстів за фахом «Харчові технології». Термінологія субтропічної сировини.
13. Код-міксинг та професійна мова. Обговорення явищ суржику, англіцизмів та професійного сленгу. Завдання: редагування текстів.
14. Формування професійного іміджу. Практикум: мовна стратегія у публічному просторі.
15. Підсумковий семінар. Презентація індивідуальних або групових проєктів українською та англійською мовами.

5. Зміст завдань для самостійної роботи (60 год)

1. Опрацювання професійної термінології галузі харчових технологій (українською та англійською) – словник 200 слів (8 год).
2. Підготовка короткої самопрезентації (Self-presentation) українською та англійською мовами (6 год).
3. Написання ділового листа-запиту та відповіді (UA/EN) (6 год).
4. Складання резюме (CV) та мотиваційного листа (Cover Letter) англійською мовою (8 год).
5. Створення / оновлення професійного профілю LinkedIn (6 год).
6. Написання анотації до наукової статті (українською та англійською) (8 год).
7. Підготовка міні-презентації за фаховою темою з візуальними матеріалами (8 год).
8. Аналіз наукових публікацій у сфері харчових технологій (субтропічна сировина) та підготовка усного огляду (6 год).
9. Ознайомлення з офіційними зразками завдань іспиту на рівень володіння державною мовою та виконання тренувальних вправ (4 год).

Контроль виконання завдань самостійної роботи здійснюється під час практичних занять та при перевірці портфоліо.

6. Методи навчання

- Словесні: бесіда, дискусія, пояснення, робота з науковою літературою;
- Наочні: демонстрація, презентація, ілюстрування;
- Практичні: вправа, рольова гра, практична робота, самостійна робота, підготовка презентацій.

7. Система контролю та оцінювання

Форми контролю:

1. Поточний контроль – активність на практичних заняттях, виконання завдань (30 балів).
2. Перевірка професійного словникового запасу – 200 слів (20 балів).
3. Підсумковий контроль – іспит: презентація проєкту + портфоліо письмових робіт (листування, CV, тези, анотації) (50 балів).

Розподіл балів

Поточний контроль	Словник (200 слів)	Іспит (презентація + портфоліо)	Разом
30	20	50	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Національна шкала	ECTS	Бали	Пояснення
Відмінно	A	90–100	Відмінно
Добре	B	80–89	Дуже добре
Добре	C	70–79	Добре
Задовільно	D	60–69	Задовільно
Задовільно	E	50–59	Достатньо
Незадовільно	FX	35–49	Незадовільно з можливістю повторного складання
Незадовільно	F	1–34	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом

8. Політика академічної доброчесності

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні освітнього компонента регламентовано чинними документами ЧНУ:

- «Кодекс академічної доброчесності та етики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/universitytet/normatyvni-dokumenty/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-ta-etyky-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yurii-fedkovycha/>
- «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/universitytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyavlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yurii-fedkovycha/>
- «Політика використання штучного інтелекту в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/universitytet/normatyvni-dokumenty/polityka-vykorystannia-shtuchnoho-intelektu-v-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yurii-fedkovycha-zi-zminamy-zatverdzhennyi-vchenoiu-radoiu-chnu-imeni-yurii-fedkovycha/>

Використання здобувачами освіти інструментів штучного інтелекту (ШІ) під час виконання навчальних завдань:

- допускається за умови дотримання принципів академічної доброчесності (здобувач освіти несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої роботи, а у разі використання ШІ зобов'язаний зазначити факт і спосіб його застосування);
- не допускається використання ШІ як заміни самостійного виконання завдань або з метою порушення вимог академічної доброчесності;

- додаткові обмеження чи вимоги щодо використання ШІ *можуть визначатися* викладачем в освітньому процесі для конкретних видів навчальної діяльності відповідно до особливостей дисципліни.

9. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна

1. Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма: Методичні рекомендації та програма курсу. К., 2016. 61 с. – Режим доступу: <https://www.academia.edu/31920572/>
2. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених: колективна монографія / за заг. ред.: Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. Дніпро : ДПІДУ НАДУ, 2017. 170 с. URL: http://192.168.7.9/liblocal/docs/Books/Monog_rafiya_young.pdf
3. Academic writing: a Practical Guide Режим доступу: <https://subjectguides.york.ac.uk/academic-writing>
4. Офіційний сайт Національної комісії зі стандартів державної мови – зразки завдань іспиту на рівень володіння державною мовою: <https://mova.gov.ua/>
5. Постанова КМУ № 409 від 26.04.2017 «Про затвердження Порядку проведення іспиту на рівень володіння державною мовою» (зі змінами).

Інформаційне забезпечення

- Система підтримки дистанційного навчання “Moodle” – <https://moodle.chnu.edu.ua/>
- Онлайн-курс <https://osvita.diia.gov.ua/courses/scientific-societies>
- Інституційний репозитарій ЧНУ – <https://dspace.chnu.edu.ua/>
- Національна комісія зі стандартів державної мови – <https://mova.gov.ua/>